

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ตั้งแต่ปี พ.ศ.2547 เป็นต้นมา รัฐบาลได้กำหนดนโยบายแก้ไขปัญหาคriminal และมอบหมายให้กระทรวงมหาดไทยรับผิดชอบจดทะเบียนปัญหาที่เกี่ยวกับความยากจน 7 ปัญหา คือ ปัญหาที่ดินทำกิน ปัญหาคนเร่ร่อน ปัญหาผู้ประกอบการอาชีพผิดกฎหมาย ปัญหาการให้ความช่วยเหลือนักเรียนและนักศึกษาให้มีรายได้จากการประกอบอาชีพที่เหมาะสม ปัญหาการถูกละเมิดสิทธิ ปัญหาหนี้สินภาคประชาชน และปัญหาที่อยู่อาศัย ซึ่งเมื่อการจดทะเบียนได้สิ้นสุดลงวันที่ 16 มีนาคม 2547 มีประชาชนจดทะเบียนทั้งสิ้น 8,259,435 ราย มีปัญหาสังคมและความยากจนทั้งสิ้น 10,876,910 ปัญหา และปัญหาอื่นๆ 1,321,599 ปัญหา โดยแต่ละคนอาจจะมีมากกว่า 1 ปัญหา ในส่วนของ “หนี้สินภาคประชาชน” ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญของปัญหาคriminal ที่รัฐบาลพยายามเร่งแก้ไข มีผู้จดทะเบียนหนี้สินภาคประชาชนจำนวน 4,680,936 ราย ในจำนวนดังกล่าวมีคนที่มีปัญหาหนี้สินในระบบประมาณ 1.7 แสนราย ซึ่งรายงานจากกระทรวงมหาดไทย ระบุว่า นับถึงวันที่ 17 สิงหาคม 2547 มีประชาชนจำนวน 1,685,090 ราย ที่เข้าสู่กระบวนการเจรจาเพื่อแก้ไขปัญหาคriminal นอกระบบคิดเป็นมูลค่าเงินจำนวน 123,888,228,639 บาท (<http://www.nidambe11.net>)

จะเห็นได้ว่าสถานการณ์เป็นหนี้ของคนไทยมีปริมาณหนี้และอัตราการเพิ่มของหนี้ที่สูงขึ้น กล่าวคือ เมื่อก่อน คนไทยเป็นหนี้คิดเป็นอัตราประมาณร้อยละ 20-30 ของรายได้ แต่ในปัจจุบันการเป็นหนี้เพิ่มขึ้นมาอยู่ในระดับอัตราประมาณร้อยละ 50 ของรายได้ สะท้อนให้เห็นว่าประชาชน โดยเฉพาะในระดับรากหญ้า มีปัญหาคriminal เป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะปัญหาคriminal แรงค์่วนคือเรื่องหนี้ในระบบ ซึ่งถ้าหากปล่อยให้ภาวะหนี้สินภาคประชาชนเติบโตมากขึ้น เชื่อว่าอนาคตจะมีปัญหาคriminal ต่อระบบเศรษฐกิจสังคมโดยรวม (<http://www.ipoll.th.org>)

ถึงแม้ปัจจุบันคนส่วนใหญ่ยังมีความรับผิดชอบสูงต่อการเป็นหนี้ มีความคิดว่าถ้าเป็นหนี้แล้วจะต้องพยายามหาทางจ่ายคืนให้ได้ แต่ทว่าในกลุ่มคนรุ่นใหม่ได้เกิดแนวโน้มที่น่าเป็นห่วงอย่างหนึ่งคือ คนอายุต่ำกว่า 30 ปี มีอัตราคนเห็นว่า “การไม่ชำระหนี้เป็นเรื่องธรรมดา” มากขึ้น ซึ่งถ้าหากปล่อยให้ความคิดเช่นนี้ขยายตัวมากขึ้น ก่อปรกับค่านิยมบริโภคฟุ่มเฟือยของคน

รุ่นใหม่ที่แพร่หลายโดยทั่วไปในวงกว้างจะทำให้การจัดการระบบหนี้สินของประเทศยุ่งยากมากขึ้น
(<http://www.nidambell.net>)

จากข้อมูลข้างต้น ชี้ให้เห็นว่าสังคมไทยมีแนวโน้มที่คนเป็นหนี้มากขึ้น และจะทำให้เกิดปัญหาสังคมต่างๆ ตามมาได้ เช่น คนขาดคุณธรรมมีการคดโกงกันมากขึ้น ปัญหาอาชญากรรม เนื่องจากต้องการหาทรัพย์สินเงินทองเพื่อไปชดใช้หนี้ เป็นต้น ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาว่าการแก้ไขปัญหาหนี้สินภาคประชาชนในทัศนะของประชาชนในชุมชนเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ เป็นอย่างไรและประชาชนที่มีอาชีพและรายได้แตกต่างกันจะมีทัศนะเกี่ยวกับบทสรุป ปัญหาหนี้สินภาคประชาชนแตกต่างกันหรือไม่ เพื่อจะได้ใช้ประโยชน์จากข้อมูลดังกล่าวประกอบการวางแผนแก้ไขปัญหาหนี้สินภาคประชาชน แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อศึกษาทัศนะของประชาชนในชุมชนเขตเทศบาลนครเชียงใหม่เกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาหนี้สินภาคประชาชน
2. เพื่อเปรียบเทียบทัศนะของประชาชนในชุมชนเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ที่มีอาชีพและรายได้แตกต่างกันเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาหนี้สินภาคประชาชน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้คาดว่าจะได้รับประโยชน์ ดังนี้

1. ได้ข้อมูลเกี่ยวกับทัศนะของประชาชนในชุมชนเขตเทศบาลนครเชียงใหม่เกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาหนี้สินภาคประชาชน
2. ได้ข้อมูลเกี่ยวกับผลการเปรียบเทียบทัศนะของประชาชนในชุมชนเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ ที่มีอาชีพและรายได้แตกต่างกันเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาหนี้สินภาคประชาชน

ซึ่งจะใช้เป็นแนวทางในการวางแผนและแก้ไขปัญหาหนี้สินภาคประชาชนของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้มีประสิทธิภาพต่อไป

สมมุติฐานการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีสมมุติฐานดังนี้

ประชาชนในชุมชนเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ ที่มีอาชีพและรายได้แตกต่างกัน มีทัศนะเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาหนี้สินภาคประชาชนแตกต่างกัน

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีขอบเขตดังนี้

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาทัศนะของประชาชนในชุมชนเขตเทศบาลนครเชียงใหม่เกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาหนี้สินภาคประชาชน และเพื่อเปรียบเทียบทัศนะของประชาชนในชุมชนเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ที่มีอาชีพและรายได้แตกต่างกันเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาหนี้สินภาคประชาชนของรัฐบาล

2. ขอบเขตด้านพื้นที่

การวิจัยครั้งนี้มีพื้นที่ที่กรวิจัย คือ ชุมชนในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่

3. ขอบเขตด้านประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ คือ ประชาชนในชุมชนเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ จำนวน 253,588 คน

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ คือ ประชาชนในชุมชนเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ จำนวน 200 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน

4. ตัวแปร

ตัวแปรในการวิจัยครั้งนี้ มีดังนี้

4.1 ตัวแปรต้น คือ อาชีพและรายได้ต่อเดือนของประชาชนในชุมชนเขตเทศบาลนครเชียงใหม่

4.2 ตัวแปรตาม คือ ทัศนะของประชาชนในชุมชนเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ที่มีต่อการแก้ไขปัญหาหนี้สินภาคประชาชน

นิยามศัพท์เฉพาะ

เพื่อความเข้าใจตรงกัน การวิจัยครั้งนี้ได้นิยามศัพท์เฉพาะไว้ดังนี้

การแก้ไขปัญหานี้สินภาคประชาชน หมายถึง การดำเนินงานเพื่อลด หรือขจัด
หนี้สินของประชาชนตามนโยบายของรัฐบาล

ทัศนะ หมายถึง ความคิดเห็นที่บุคคลมีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

ประชาชน หมายถึง หัวหน้าครัวเรือนที่อาศัยอยู่ในชุมชนเขตเทศบาลนครเชียงใหม่

อาชีพ หมายถึง งานที่ทำและก่อให้เกิดรายได้เพื่อการเลี้ยงชีพ

รายได้ หมายถึง รายรับที่เป็นตัวเงินทั้งหมดต่อเดือน

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่